

CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİZ BİZİM İÇİN ÖNEMLİDİR.

**TMMOB
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
GÜNEY BÖLGE ŞUBESİ**

EV VE İŞYERLERİMİZDE KULLANILAN KİMYASAL MADDELER

RİSKLERİ VE DOĞRU KULLANIMLARI...

YARALANMALAR, ÖLÜMCÜL KAZALAR

OLMASINI!

**SEYHAN
BELEDİYESİ**

CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİZ BİZİM İÇİN ÖNEMLİDİR

SUNUŞ

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası 1954 yılında 7303 sayılı yasa, 66 ve 85 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerle değişik 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) kanununa dayanılarak kurulan kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olup, Anayasa'nın 135. maddesine göre kamu tüzel kişiliğine sahiptir. TMMOB'ye bağlı 24 odadan biridir. Genel Merkezi Ankara dır. Dokuz şube, üç bölge temsilciliği ve bunlara bağlı il/ilçe temsilcileri ile örgütlüdür.

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Güney Bölge Şubesi:

Şubemize Adana, Mersin, Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Kilis olmak üzere yedi il bağlıdır. Şube merkezi Adana dır. Toplam üye sayısı 1587 dir. Şubemize bağlı beş il ve iki büyük ilçede temsilcilerimiz bulunmaktadır.

İlgili yasalar uyarınca Kimya Mühendisleri Odası(KMO); Kimya Mühendislerinin örgütlülüğünün geliştirilmesi, meslek ve ülke sorunlarının bütünlüğü içerisinde ülke çıkarlarının, Kimya Mühendislerinin özlük haklarının savunulması, mesleki birikimlerinin geliştirilmesi, KMO-Sanayi, KMO-Üniversite ilişkilerinin güçlendirilmesi ve halk sağlığının korunması ve halkın bilinçlendirilmesi konusunda çalışmalar yapmaktadır.

Üyelerinin ve diğer meslek disiplinlerinin hizmet içi eğitimlerine yönelik etkinlikler düzenleyen KMO; teknik kongreler, kısa süreli okullar, kurslar, paneller ve sergiler, sempozyumlar düzenlemekte, mesleğimizle ilgili gündemde olan konularda kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla basın açıklamaları, söyleşiler, röportajlar, raporlar hazırlayıp, broşürler yayınlamaktadır.

Kimyasal maddeler birçok alanda hayatımızı kolaylaştırırken, birçok tehlikeyi de beraberinde getirmektedir. Ev ve işyerlerimizde kullanılan kimyasal maddeler, bilinçsiz olarak kullanıldığı ve gerekli koruma tedbirleri alınmadığı takdirde yaralanmalara, hatta ölümlere bile neden olmaktadır.

Hazırladığımız bu broşür ile ev ve işyerlerimizde kullanılan kimyasal maddeler, tehlikeleri ve korunma yollarına dair net bilgiler verilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmanın ev ve işyerlerimizde kimyasallardan yana yaşanması muhtemel kazaların azaltılması ve siz halkımızın bilinçlenmesinde faydalı olmasını umut ederiz.

Halkımız yararına olan bu çalışmada maddi ve manevi hiçbir desteğini esirgemeyen Seyhan Belediye Başkanımız Sn. Zeydan Karalar'a odamız ve siz değerli halkımız adına sonsuz şükranlarımızı sunarız.

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası

Güney Bölge Şubesi

Yönetim Kurulu

CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİZ BİZİM İÇİN ÖNEMLİDİR

Giriş

Günlük hayatımızın artık bir parçası haline gelmiş olan ev ve işyerlerimizde kullanılan kimyasal ürünler, bilinçsiz ve tedbirsiz kullanıldığında akciğer ve böbrek hasarlarına, kısırlık, kanser ve astıma, yaralanma, sakat kalma ve ölüm gibi birçok olumsuz etkilere yol açabileceğini unutmamalıyız.

Günlük yaşantımızda kullandığımız bu kimyasal ürünler hakkında etiketlerini okuyarak kullanma talimatlarının ve saklama koşullarının nasıl olduğu konusunda bilgi sahibi olunması gerektiği unutulmamalıdır.

ETİKET BİLGİLERİNİ OKUMAK VE UYGULAMAK SİZLERİ TEHLİKELERDEN UZAKLAŞTIRIR.

ÜRÜN ETİKETİ ÖRNEĞİ

Kullanma
Talimatları

Kimyasal
Tehlike
İşareti

Kimyasal
Bileşenleri

Dikkat Edilmesi Gerekenler
Risk ve Güvenlik Bilgileri

Daha iyi temizler düşüncesi ile temizlik maddelerini birbiriyle karıştırarak veya aynı yerde birini iyice durulamadan diğeri dökme fark edilmeyen gazların çıkışına ve ani patlamalara neden olabilir. Bu durum ise o ortamda bulunan kişilerin ölümüyle sonuçlanabilecek tehlikelere neden olabilir.

TEMİZLİK MADDELERİNİ BİRBİRLERİYLE KATIŞTIRARAK KULLANMAK AĞIR YARALANMALAR VE ÖLÜMLERE NEDEN OLABİLİR.

Çok köpük, çok fazla temizlik demek değildir! İyi temizlesin diye fazla bulaşık deterjanı kullanmak, deterjan kalıntılarının tamamen uzaklaştırılması için aşırı su tüketimi ve maddi açıdan sizi zoru duruma sokar ve yeterli durulanmayan bulaşıklarda ise aşırı kimyasal kalıntıları uzun vadede sağlığınıza tehlikeye sokabilir.

Zehirlenme anında aranması gereken numara:

UZEM-Ulusal Zehir Danışma Merkezi:

CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİZ BİZİM İÇİN ÖNEMLİDİR

Evde Kullandığınız Kimyasalların Etiketlerindeki Tehlike Sembolleri:

Eski Etiket

Tehlike Sembolleri

Yeni Etiket

Risk Piktogramları

Eski Etiket Tehlike Sembolleri (Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliği)

Tehlike İbaresini	Referans Harf	Sembol
Patlavıcı	E	
Çok kolay alevlenir	F+	
Kolay alevlenir	F	
Oksitleyici	O	
-	-	-
Ağırlandırıcı	C	
Çok toksik	T+	
Toksik	T	
Zararlı	Xn	
Tahriş edici	Xi	
-	-	-
Çevre için tehlikeli	-	
-	-	-

Yeni Etiket Risk Piktogramları (EU GHS Düzenlemeleri)

Risk Kategorileri	Uyarı İbaresini	Risk Piktogramı
Patlavıcı	Tehlike Uyarı	
Alevlenir sıvılar	Tehlike Uyarı	
Oksitleyici sıvılar	Tehlike Uyarı	
Basınç altındaki gazlar, sıkıştırılmış gazlar	Uyarı	
Cildi tahriş edici	Tehlike Uyarı	
Metal aşındırıcı	Tehlike Uyarı	
Akut zehirlilik	Tehlike Uyarı	
Akut zehirlilik	Uyarı	
Cildi tahriş edici	Uyarı	
Karsinojenlik	Tehlike Uyarı	
Sucul çevre için zararlı	Uyarı	
Ozon tabakası için zararlı	Tehlike	Piktogram Yok

Kimyasal madde içeren tüm ürünleri dikkatli kullanın!

UNUTMAYIN!

Farkında olmadığınız halde bazı kimyasallara karşı aşırı duyarlı (alerji) olabilirsiniz. Alerjik olduğunuz bu kimyasallara maruz kaldığınızda beklenenin üzerinde ani zarar görebilirsiniz.

Aerosollerde (deodorant, oda parfünleri vb.) itici gaz olarak çok kolay alevlenebilir maddeler kullanıldığından, bu tür ürünler açık alev ve sıcak ortamlardan uzak tutulmalı ve kesinlikle delinmemelidir.

ÇOK TEHLİKELİ!

- Hiçbir kimyasal ürünü birbiri ile karıştırmayın!
- Evlerimizde kullanılan tüm kimyasal ürünlerin etiket bilgilerini mutlaka okuyun, kullanma talimatı ve saklama koşullarına riayet edin!
- Daha fazla temizleyecek diye hiçbir ürünü fazla kullanmayın!
- Kapalı ortamlarda kimyasal ürün kullanımından kaçının,, buharlarını doğrudan solumayın!
- Birbiri ile tehlikeli reaksiyonlara girme riski taşıyan ürünleri, aynı alanda saklamayın!

CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİZ BİZİM İÇİN ÖNEMLİDİR,

EVDE KULLANILAN ÜRÜNLERİN İÇİNDE BULUNABİLECEK KİMYASALLAR

YÜZEY TEMİZLEYİCİLERİ

Tehlikeli içerik: Amonyak

Zararları: Solunum sistemini tahriş eder. Soluyan kişi derhal temiz havaya çıkarılmalı ve doktor çağırılmalıdır. Cilde teması tehlikelidir. Cilt temasından sonra temas eden bölge bol su ile yıkanmalıdır. Göz temasından kaçınılmalıdır. Eğer göz teması olmuşsa bol su ile göz kapağı tamamen açık olarak en az 10 dakika göz yıkanmalı ve doktora başvurulmalı. Yutulması halinde hastaya bol su içirin (gerekliyse bir kaç litre) kusturmayın , derhal ilk yardım servisine başvurun, kabı veya etiketi

gösterin.Astım, kronik akciğer veya kalp problemleri olanlar beyazlatıcı (ağartıcı) ve amonyak içeren evsel temizleyiciler ve amonyaklı ürünleri kullanmamalıdır.

Tehlikeli içerik: Sodyum hipoklorit

Zararları: Deri ve göze temas ederse şiddetli yanmaya sebep olur. Dumanı gözde yanmaya, solunum yollarında tahrişe sebep olabilir. Çözeltiye sürekli maruz kalırsa göz burun ve boğazda kalıcı tahrişler meydana gelir.

DİKKAT: *Yüzey temizleyicilerini, çamaşır suyu ile ASLA TEMAS ETTİRMEYİNİZ. Çünkü yüzey temizleyicideki "amonyak" ile çamaşır suyundaki "klor" birleşince, ciddi solunum problemlerine ve hatta ölüme sebep olabilecek kloramin gazı ortama yayılır. Bu iki kimyasalı karıştırdığınızda zehirli gazların açığa çıkmasının yanında, oluşan yeni kimyasallar daha zayıf dezenfektan olduğundan temizleyici etkisini de azaltmış olursunuz.*

Önemli: Genel temizlik için arap sabununu tercih ediniz.

ÇAMAŞIR DETERJANLARI VE YUMUŞATICILAR

Tehlikeli içerik: Katyonik, anyonik ya da non-iyonik çözeltiler

Zararları: Yutulursa, bulantı, kusma ve komaya sebep olabilir. Deri ve göze temas ederse yanma veya şiddetli kaşıntıya sebep olabilir.

Korunma: Eldivenle ve dikkatli bir şekilde kullanılmalı, deri veya göz ile temas etmesi halinde derhal bol su ile yıkanarak temizlenmelidirler.

ÇAMAŞIR SUYU

Tehlikeli içerik: Sodyum hipoklorit

Zararları: Deri ve göze temas ederse şiddetli yanmaya sebep olur. Dumanı gözde yanmaya, solunum yollarında tahrişe sebep olabilir. Sürekli solunması uzun vadede KOAH sebebi olabilir. Göz ile temasta: Derhal kirlenen gözü göz kapağını açık tutarak, temiz suyla en az 20 dakika yıkayın. Tıbbi yardım alın.

Deri ile temas: Mümkün oldukça çabuk kirlenen alanı ılık ve yavaş akan suyla en az 15 dakika yıkayın. Kirlenen elbise ve ayakkabıları akan su altında çıkarın.

Yutma: Kusturmayın. Bilinç yerinde değilse ağızdan hiçbir şey vermeyin.

Solunumu ve kalp atışlarını kontrol edin. Sorun varsa hemen tıbbi yardım alın.

Bilinci yerindeyse derhal bir bardak (250- 300 ml) su içirin.

CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİZ BİZİM İÇİN ÖNEMLİDİR

Her 10 dakikada 1 bardak su için. Kendiliğinden kusarsa ağzı yıkayın ve su vermeye devam edin. Hemen tıbbi yardım alın.

Kullanım esnasında cildinizi ve gözünüzü üründen koruyun ve asla buharını solamayın.

DİKKAT: Çamaşır suyunu ASLA diğer temizleyiciler ile karıştırmayınız. Kireç sökücü ile çamaşır suyunun veya tuz ruhu ile çamaşır suyunun karıştırılmasından dolayı birçok insan hayatını kaybetmiştir.

BULAŞIK DETERJANLARI

Tehlikeli içerik: Katyonik, anyonik ya da non iyonik çözeltiler, fosfatlar (bulaşık makinesi deterjanı)

Zararları: Bulaşık makinelerinde kullanılmak üzere üretilen ürünler cilt tahrişine ya da yanmasına sebep olabilir, elde yıkama için üretilen ürünler daha seyreltiktir, ancak bunlar da ağız, boğaz ve sindirim sisteminde tahrişe sebep olabilir.

Elde bulaşık yıkama deterjanı

Teneffüs edildiği durumlarda: Herhangi bir rahatsızlığa neden olmaz.

Yutulduğu durumlarda: Mide bulantısına yol açabilir. Aşırı maruz kalmada kusma ve ishal görülebilir.

Bol su için.

Deriyle Teması Halinde: Tahriş etmez.

Gözle temas halinde: Göze sıçraması halinde yanma, kızarma, sulanma yapabilir. Bol su ile gözü yıkayınız.

FIRIN TEMİZLEYİCİLER

Tehlikeli içerik: Alkali çözelti / sudkostik çözeltisi (sodyum hidroksit ya da potasyum hidroksitten oluşabilir)

Zararları: Solunması halinde, mukoza membranları ve üst solunum yolları dokuları için tahrip edici olabilir. Ciddi yanıklara neden olur. Ciltle temasında deri tarafından emildiğinde zararlı olabilir.

Ciddi yanıklara neden olur. Gözle temasında gözlerde geri dönüşümsüz hasar tehlikesi vardır.

Ciddi yanıklara neden olur. Yutulması halinde ölümcül olabilir.

Uzun Süreli Etkiler: Nefes darlığı, gırtlak ve bronşlarda ödem, gözde ve ciltte yanıklar, körlük.

Solunması: Atmosferik şartlarda buharlaşmaz. Ancak buharına bir şekilde maruz kalırsa hastayı temiz havaya çıkarın. Hemen tıbbi yardım alın.

Deri İle Teması: Mümkün olduğu kadar çabuk 15 dakika boyunca bulaşmış alanı akan su ile yıkayın.

Akan su altında kirlenmiş elbiseleri, ayakkabıları ve deri giysileri çıkarın.

Tıbbi yardım alın.

Göz İle Teması: Derhal müdahale gereklidir. Göz kapaklarını açık tutarak en az 15 dakika akan suyla yıkayın. Tıbbi yardım alın.

Yutma: Kusturmaya teşebbüs etmeyin. Hastanın bilinci yerindeyse ağzını suyla yıkayın ve yarım bardak su için. Tıbbi yardım alın.

CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİZ BİZİM İÇİN ÖNEMLİDİR,

ÖNEMLİ: Zehirli olmayan, sudkostik çözeltisi içermeyen fırın temizleyiciler mevcuttur. Alırken etiketine bakınız.

TUVALET TEMİZLEYİCİLER

Tehlikeli içerik ve zararları:

Sülfürik asit: Son derece aşındırıcıdır, cildi yakar.

Okzalik asit: Böbrek ve karaciğere zarar verebilir. Gözleri ve solunum yolunu tahriş eder, ağız ve midede aşınmaya sebep olur.

Hidroklorik asit: Son derece aşındırıcıdır, cildi yakar.

Asit, alkali madde, klor vb. gibi kimyasallar içeren temizlik maddelerini kullanırken mutlaka eldiven takın. Gözünüze, yüzünüze ve cildinize temasından kaçının. Teması halinde en yakın sağlık kuruluşuna başvurun.

LAVABO AÇICI

Tehlikeli içerik: Sudkostik çözeltisi

Zararları: Solunması Halinde, Mukoza membranları ve üst solunum yolları dokuları için tahrip edici olabilir. Ciddi yanıklara neden olur. Ciltle Temasında deri tarafından emildiğinde zararlı olabilir.

Ciddi yanıklara neden olur. Gözle Temasında Gözlerde geri dönüşümsüz hasar tehlikesi vardır.

Ciddi yanıklara neden olur. (Sindirimi) Yutulması Halinde Ölümcül olabilir.

Uzun Süreli Etkiler: Nefes darlığı, gırtlak ve bronşlarda ödem, gözde ve ciltte yanıklar, körlük.

Solunması: Atmosferik şartlarda buharlaşmaz. Ancak buharına bir şekilde maruz kalırsa hastayı temiz havaya çıkarın. Hemen tıbbi yardım alın.

Deri İle Temas: Mümkün olduğu kadar çabuk 15 dakika boyunca bulaşmış alanı akan su ile yıkayın.

Akan su altında kirlenmiş elbiseleri, ayakkabıları ve deri giysileri çıkarın.

Tıbbi yardım alın.

Göz İle Temas: Derhal müdahale gereklidir. Göz kapaklarını açık tutarak en az 15 dakika akan suyla yıkayın. Tıbbi yardım alın.

Yutma: Kusturmaya teşebbüs etmeyin. Hastanın bilinci yerindeyse ağzını suyla yıkayın ve yarım bardak su için. Tıbbi yardım alın.

PAS VE KİREÇ SÖKÜCÜLER

Tehlikeli içerik: Asidik çözelti (Kezzap-Nitrik asit veya hidroklorik asit)

Zararları: Deride yanmaya sebep olur, göze sıçraması halinde körlüğe sebep olabilir.

Ürün ısıtılırsa veya alüminyum, bakır gibi aside karşı dayanıksız metal yüzeylere uygulanırsa NO (Azot Oksit) ve NO₂ (Azot Dioksit) gazları açığa çıkar. Azot Oksit; doğrudan doku zehirlenmesine veya septik şok denilen sepsis (kan zehirlenmesi) ile tetiklenen dolaşım sistemi çöküşüne neden olabilir. Azot dioksit ise çok zehirli bir gazdır, solunumu sonucunda baş ağrısı ve baş dönmesi gibi belirtileri ortaya çıkmaktadır. Gözlerde ve solunum yollarında tahribata, ilerleyen durumda solunum yetmezliğine neden olur.

CAN VE MAL GÜVENLİĞİNİZ BİZİM İÇİN ÖNEMLİDİR,

Bu nedenle kezzap-nitrik asit (HNO₃) içeren hiçbir ürünü sıcak yüzeylerde kullanmayınız, etkisi fazla olsun diye ısıtmayınız!

Gözle Temasta: Göz kapaklarını açıktutarak enaz 30 dakika, akan ılık suyla yıkayın.Kontak lens varsa çıkarılarak akan suda 5 dakika yıkayın. Acil tıbbi yardım alın.

Ciltle Temasında: Kirlenmiş giysi ve ayakkabıları çıkartarak, cildinizi akan suyun altında enaz 15 dakika süreyle yıkayın. Giysi ve ayakkabıları yıkamadan tekrar giymeyin.

Yutulması Durumunda: KUSTURMAYIN. Ağız suyla çalkalayarak uzun süre yıkayın.Bilinci yerinde olmayan hastaya asla ağız yoluyla bir şeyler vermeyin. Acil tıbbi yardım alın.

Solunması Durumunda: Hastayı derhal açık havaya çıkarın. Solunum durmuşsa, Solunum güçlüğü varsa, Acil tıbbi yardım alın.

DİKKAT: Pas ve Kireç çözücüleri ASLA diğer temizleyiciler ile karıştırmayınız. Kireç sökücü ile çamaşır suyunun veya tuz ruhu ile çamaşır suyunun karıştırılmasından dolayı birçok insan hayatını kaybetmiştir.

GÜVE İLACI

Tehlikeli içerik:

Naftalin, P-diklorobenzen

Zararları: Oda şartlarında katı halden direkt buhar haline geçer, maruz kalındığında baş ağrısı ve baş dönmesine, deri, gözler ve boğazda tahrişe sebep olabilir. Uzun süreli maruziyeti katarakt oluşumuna neden olabilir ve karaciğerde hasar oluşturabilir. Kanserojendir. Naftalinin etkilerine uzun süre maruz kalan insanlar, başta gırtlak kanseri olmak üzere birçok kanser hastalığına maruz kalabilirler.

Solunum yolu ile etkilenen kişi derhal temiz havaya çıkarılır. Tıbbi yardım alınmalı.

Cilde temasta derhal bol su ile yıkanır. Kirlenen giysiyi çıkarın.

Göze temas derhal gözler bol su ile yıkanır. Tıbbi yardım alınmalı.

Yutulması durumunda hemen 2 bardak su içilmeli. Tıbbi yardım alınmalı.

KİBRİT

Çok güçlü bir oksidan ajan olan potasyum klorat içerirler. Kloratlar gerek oral gerekse inhalasyon yoluyla alındıklarında toksik etkiye sebep olan maddelerdir.

Yangın riskine neden olabileceği için çocukların ulaşamayacağı yerlerde muhafaza edin.

TERMOMETRE CİVASI

Termometre içinde bulunan civa organik veya inorganik karakterli olmayıp elementel civa yapısına sahiptir. Oda ısısında çok hızlı buharlaşır .

Civa, oda sıcaklığında sıvı halde bulunan ve buharlaşma özelliği olan tek metal elementtir.

Elementel civa buharı solunum yolundan gayet fazla absorbe olmaktadır. Ağır metal zehirlenmesine neden olur. Oldukça tehlikelidir.

Dikkat: Evlerde kesinlikle civalı termometreler kullanmayınız.

KAYNAKLAR

****TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi-Evimizdeki Kimyasal Tehlikeler-Broşür.***

****Ürünlerin Güvenlik Bilgi Formları***